

I. Mánngalágan dieđut:

Merkejuvvo dan/daid ealáhusaide mat jodiuhuvvojit.

Guđet 2017:s leat ollásit dahje belohakkii vuovdán eanadoalu dahje vuovdeopmodaga, galget addit RF-1294 skovi. Guđet leat 2017:s oastán eanadoalu dahje vuovdeopmodaga, galget addit RF-1013 skovi.

Galgá almmuhit supmiid mielkeeriid vej. vuovdimis. Galgá earuhit gaskal eriid maid lea vuovdán stáhtii ja eriid vuovdán priváhta olbmuid.

Guđet oamastit vuovddi mii galgá gaskamearrelmearriduvvot muhto mas gaskamearremearrideapmi ii leat vel álggahuvvon, galget vástidit gažaldagaid dan birra goas opmodat lea háhkkon, ja gáibiduvvogo gaskamearremearrideapmi dán jagi.

II. Galle ealli leat doalus

Girjedoallolága 01.12.04 lánkaásahusa § 6-1 mielde leat girjedoallogeatnegasat gohččojuvvon duođaštit gálvorádjosis «čielggaduvvon bajásbidjamiin» (gálvorájuslistu) mii lánkaásahusas lea čielgejuvvon. Listtus galgá ee. ovdanboahit juohke gálvuu árvu, ja dárbbaslaš čielggadeamit mat čájehit mo dát de leat meroštallon.

III. Areálanu birra dieđut

Dása čállo várddus láigohan, láigo-huvvon ja gilvon areálas ja galle dekára leat adnon daid šattuide mat 125 – 128 poasttain leat namuhuvvon.

IV. Dieđut ásodagaid birra dan dálás mii adno dahje galgá adnot láigoheapmái

Jus viessu mii dábalaččat adno ealátviessun, láigohuvvo muhtin áigodahkii, de váldo datge dása mielde.

V. Ovddeš ovddossirdon vuollebáhčaga atnin ássanviessu

201 – 209 poasttaid galgá atnit dušše jus gáibiduvvo geasus ássanviessu «jodiheami» ovddeš ovddossirdon vuollebáhčagis 1995-2004 áigodagas.

201 poasta Jahkeboadus eanadoallu

Lohku váldo ealáhusdieđáhusa 0402E poasttas. Lohku čájeha ealáhusa netto bohtosa. Eanadoalu vásttolaš fidnu vejolaš badjebáhčaga/vuollebáhčaga juogadas váldo dás mielde.

203 poasta

Dása lasihuvvo jagáš vuovdedoalu posiitiivva vearrogeatnegas boahču, mii váldo RF- 1177 Eanadoallu 554 poasttas. Vej. oassálastilivdnejuvvon vuovdeovttasomasteami oktan oassálastimearriidemiin (RF-1221 140 poasttas) badjebáhčaga/vuollebáhčaga juogadasge čállo dása.

204 poasta

Dása lasihuvvo jagáš náhkkealliealáhusa badjebáza.

205 poasta

Dása lasihuvvo vejolaš mákson buohcoruhta bajábealde namuhuvvon ealáhusaid personboadžu vuodul.

206 poasta

Nolla dahje negatiivva submi dás mearkkaša ahte ii leat vuodžu geassit ovddeš ovddossirdon vuollebáhčagis mii lea ássanviessu jodiheamis.

207 poasta

Dás gesso jagáš eanadoalloageasus mii váldo 438 poasttas.

208 poasta

Jus 208 poastta submi šaddá posiitiivan, de sáhtá ovddeš ovddossirdon vuollebáza gessot nu olu go submi gierdá. Dat meroštallo 209 poasttas, ja submi sirdo 209c postii.

VI. Meroštallat ássanviessu «jodiheami» ovddeš ovddossirdon vuollebáhčaga dan oasis mii sáhtá jagáš boadus váldot gessosiin.

209 poasta

Dás meroštallo ovddeš ovddossirdon vuollebáhčagis dat oassi maid dán jagi sáhtá atnit. Dát ii sáhte leat badjel báhcán oasi ávkálaš eanadoallo-/vuovdedoallo- ja náhkkeoalloboadžu, mas lea gesson eanadoallogeasus (209c poastta submi), iige dat sáhte leat badjel dábalaš boadžu (ovdal ovddossirdon vuollebáhčaga gessosa), 209b poastta. Dát mearkkaša ahte jus a poastta lohku (ii adnon ovddossirdon vuollebáhčagiid submi) lea vuolibus sihke b poastta ja c poastta, de čállo a poastta lohku d postii. Jus b ja/dahje c poastta logut leat vuolibus a poastta, de čállo vuolimus lohku d postii. 209d poastta submi čállo boahču- ja opmodatvearu

vearrodieđáhusa 3.3.11 postii ja šaddá jagáš dábalaš boadus njuolga gessosiin.

VII. Ássandálu "doaimma" ovddossirdon vuollebáhčaga birra 220 a-c poasttat

Poasttat galget várdudit ovddit jagiid báhcán anekeahtes ovddossirdon vuollebáhčagiid, mat adnojit jagi botta, ja man olu lea báhcán manjelat atnimii.

VIII. Dieđut dáluealáha ja ealátviessu birra

Jus visot dieđut ealátviessu birra leat ovdal addon, eaige leat nuppástusat dán jagi, de ii galgga merkejuvvo. Jus dáluealátšiehtadusas boahču ovdan ahte dáluealátoazžu galgá máksit visot goluid mat gusket ealátviessu dollui, de dušše 244-247 poasttat leat guoskevaččat.

242 poasta

Poasta galgá devdot dušše jus viessu lea anus ealátšiehtadusa mielde, dahje dat oanehis áiggi geahčen galgá váldot atni ealátviessun.

243 poasta

2008:s leat addon ođđa njuolggadusat mo meroštallat láigoárvvu ealátviessu/-ásodagas.

Gustojeaddji láigoárvomáksomearit leat Vearrodirektoráhta 2017 meroštanregeliid § 3-2-4:s.

Regelat:

Atnoareála lea visot areála olgoseinniid sikkobealde mii lea bierggastuvvon dálloatnui uhcimustá 190 cm rohpeallogagain. Areálii gullet skugga, feaskárat, olgofeaskkir jna. ja bierggastuvvon lanjat kealláris ja lovttas.

Jus dálás/ásodagas ii leat basadan-/riššolatnja dahje hivsset, de vuoliduvvo láigoárvu 25 %:in.

Jus dáluealátoazžu ja doalloaddi ássaba seamma dálás/ásodagas, de galgá dáluealátoazžu láigoárvu, meroštallon manjimuš šablongárvvuid mielde, vuoliduvvot 40 %:in. Dáluealátaddi oazžu dáid háviid gessosa 60 % goluin (doaimma ja mátasatnu) dálás.

247 poasta

Dás ovdanboahču ealátaddosiid submi, mii galgá čáladieđihuvvot a-dieđáhusas.

(IX. Meroštallat gessosa ráktobuvttadeaddjiide

Davvi-Romssas ja Finnmárkkus.)

Sadjj lea sihkkovuvvon. Dárkilat gessosa meroštallama ja čállima birra, geahča dán bagadusa XVI sajis.

X. Vuovdedoallu – rehketoallooassi fidnuide ja ráhkadusaide

Dása čállo vuovdedoalloealáhusa brutto doalloboaduid bajásbidjan ealáhusdieđáhusa 3000 - 3900 poasttain. Doallogoluid gessosa maŋŋil 268 poasttas ovdanboahhtá doalloboadus 269 poasttas.

270 poasta

Poasta ii guoskka oasusfidnuide. Dása čallobiomássa-/muorrabuvttadeami šablongameroštallon boadū vejolaš sirdima geasus (fálta) eanadollui, lasihan dihtii eanadoallogessosa vuodū. Poastta galgá deavdit vaikke vuovdedoallu ii gustohuvvo gaskamearremearrideami. Šablongameroštallon boadū maid sáhtttá sirdit, galgá eanemustá meroštallot 55 %:i muorra/biomássa buvtadeami bruttoboadus.

271 poasta

Dás gessojit kapitálaboadūt ja lasihuvvojit kapitálagolut mat leat mielde doallobohtosis, muhto eai fal vej.gaskamearremeroštallamis. Ovda-mearkkat leat giddodaga realisašuvnna vuoiu/massin, mii ollásit biddjo dan jagi boahntun/gollun, boadūt viessosadjeatnama ja gahčahagaid láigoheamis. Láigoboadūt bivddus, guolástusas, darfeloggumis, čievrvieččahagas ja sullasaččain eai galgga gessot. Giddodaga realisašuvnna vuoiutt dahje massimat fertjeit gessot, go dát eai galgga váldot mielde vej.gaskamearremeroštallamis. 272 postii čállojit boahntun/gollun dat vuoiutt/massimat mat čállojit vuoiu- ja massinkonttu bokte.

272 poasta

Poasta guoská sidjiide guđet atnet Ealáhusdieđáhusa 1. Sii galget dán poasttas geassit/lasihit daid supmiid mat leat čállon RF-1175 3890 postii boahntočállin dahje 7890 postii vuoiu- ja massinkonttus geasusčállin.

273 poasta

Go vearromáksi áddá ealáhusdieđáhusa 2, de ferte dán poastta atnit go galgá divvut erohusaid mat leat gaskal rehketoalolaš ja verolaš árvvuid, máhcahit reanttuid mat leat ealáhusdieđáhussii čállon, divvut vearuhis boaduid/geasusvuogaduvvoma haga goluid jna.

274 poasta

Vásttolaš fidnu oasseváldiide guđiin ain lea gaskamearremearrideapmi, galgá submi sirdot RF-1220 101 postii. Oasusfidnuid dáfus sirdo submi 345 postii.

XI. Erenoamáš juohkin muorračuohppamis luondduroasuid maŋŋil

Regelat mo juohkit erenoamáš muorračuohppamis luondduroasu geažil omd. buollimis, bieggadoajáhagas, goppásfalleheamis js. leat fámuhttojuvvon 2017 boahntoajagi rájes.

Daid vuovdeoamasteaddjiide guđet ovddit jagiid leat juogadan, galgá erenoamáš muorračuohppama nettobadjebáza juogaduvvo nu ahte juohke jagi lasihuvvo jahkebohtui dat submi mii vástida 1 1/2 jagi šattu, gitta dassá go olles boahntu mii guoská vahátmuoraid čuohppamii lea boahntun váldon mielde. Jahkásaččat galgá boahntun čállit uhcimusat 10 000 kr juohkinsupmis. Dábálaš čuohppama badjebáza + erenoamáš čuohppama badjebáhcaga juogadas, dahká vuovddi jahkeboadū.

Jus vuovdeoamasteaddji guhte lea ožžon juogaduvvot boadū erenoamážit, sirdá vuovdeopmodaga ovdal go ollislaš vahagahtton mearri lea mielde go vuovddi jahkeboadū mearrida, de lea vuovdeoamasteaddji geatnegas váldit mielde olles báhcán submi jahkeboahntun, dan maŋimuš olles boahntoajagis goas jođiha vuovddi.

Doallan dihtii rehkega veարutkeahtes čuohppama oasis maŋŋil luondduroasuid, lea ráhkaduvvon bajásbidjan mii čájeha man olu lea jagis boahntočállon, ja man olu lea báhcán maŋŋil boahntočállimii, vrd. 281-283 poasttaid. 284-286 poasttat eai galgga adnojuvvo.

XII. Meroštallat adnon vuovdefoandda veարogeatnegas oasi

Visot supmit mat gullet vuovdefoandakontui, galget ealáhusdieđáhusas čállot gollun 7700 postii. Dát gusto almmolaš doarjagiiddage mat čállojit kontui.

Dát bajásbidjan čájeha mo meroštallat ollislaš veարogeatnegas boaduid, mat leat mákson vuovdefoanddas ja almmolaš doarjagiin. Boahnto-submi sirdo ealáhusdieđáhussii.

Luvvejuvvon vuovdefoandaruđat mat adnojit vuovdešadui ja vuovdeluottaid ráhkadeapmái ja divodeapmái, vuovdebiilaluottaid geassedivodeapmái, birasdoaimmaide jna. váldojit dábálaččat boahntun 15 proseanttain. Geahča dárkilat Finánsadepartemeantta veարrolága § 8-2-1 lánkaásahusa.

301 poasta

Máksojuvvon supmit vuovdefoandakonttus dakkár ulbmiliidda mat fáttmastuvvojit belohahkii veարro-luvvema regeliidda, galget čállot sihke a postii ja b postii.

302 poasta

Vearroovddu sáhtttá addit dušše adnon, ovdeš gesson ja mákson vuovdefoandaruđain. Visot doarjagat fertjeit gessot ovdal veարroovddu meroštallama. Dán postii čállojit almmolaš doarjagat mat jagis leat boahntun vuovdefoandakontui, ja mat leat addon seamma doaibmabijuide go mat jagis leat mákson vuovdefoandaruđain 301 poasttas.

303 poasta

Dás ovdanboahntá veարroovddu meroštallanvuodū.

304 poasta

Dása čállo meroštallon veարroovdu.

305 poasta

Submi galgá dása čállot go boahntoajagis lea boahntun almmolaš doarjja vuovdefoandakontui dakkár investeremii mii lea ovddit jagiid dahkkon, ja mas ovdal lea meroštallon veարroovdu.

306 poasta

li galgga addot veարroovdu daid adnon vuovdefoandaruđain, maid almmolaš doarjagat gokčēt maŋŋil. Go dohkkehuvvon doaibmabiju almmolaš doarjja mákso vuovdefoandakontui, ja ovddit jagiid lea meroštallon veարroovdu seamma doaibmabiju adnon vuovdefoandaruhtii, de ferte vástideaddji proseanta mii foandaruđas meroštallui veարuheapmin, meroštallot dan almmolaš doarjagis, ja lasihuvvot veարogeatnegas boahntun dán poasttas. 305 poastta submi galgá leat meroštallamii vuodū.

Jus lea seamma ulbmilii addon doarjja mii lea seamma olu dahje eanet go adnon vuovdefoandaruđat, de máhcahuvo olles ovdeš meroštallon veարroovdu.

Go lea jo máhcahan veարroovddu, de galget doarjjaruđat mat maŋŋil leat vuolgguhuvvon vuovdefoandakonttus, verolaččat meannuduvvot vuovdefoandaruhtan (mas sáhtttá addit veարroovddu, jus dat adnojit dan ulbmilii mat dán eavttuid devdet).

307 poasta

Jus dán jagis lea mákson vuovdefoandakonttus ruhta dakkár ulbmiliidda mat eai vuogadahte veարroovddu, de čállo dat dása.

308 poasta

Dat submi mii dás ovdanbohtá, lea mielde 507 poastta XIX oasis dahje RF-1177 266 poasttas dahje RF-1175 (dahje RF-1167) 3900 poasttas.

XIII. Čielggadit opmodatárvvuid mat laktásit vuovdeopmodahkii

Ekonomalaš jođihanveara vuovdeopmodaga opmodatárvu ja opmodatárvu eará opmodatárvvuin mat laktásit vuovdeopmodahkii, meroštallojit sierralaga, ja dat galget čállot vearrodieđáhussii/fidnodieđáhussii iešguđet poasttaide.

Dan ekonomalaš jođihanveara vuovddi opmodatárvu lea čállon ovdagihit devdon boahto- ja opmodatvearu vearrodieđáhussii. Opmodatárvu daid gullelaš vuoigatvuođaide mat ávkkástallojit ekonomalaččat, galget datte juohke jagi dárkkistuvvot.

311 poasta

Dás meroštallo opmodatárvu daid bivdovuoigatvuođain maid vuovde- oamasteaddji ieš atná. Ii meroštallo opmodatárvu jus dán opmodagas ii leat addon goddinlohpi uhcimusat ovttá eallái. Goddon ealliid lohku geardduhuvvo daid árvvuin mat leat ovdun iežas ávkkástallon bivdovuoigatvuođas, mii bohtá ovdan Vearrodirektoráhta 2017 meroštanregeliin § 3-2-5, ja buvttá geardduhuvvo «netto» kapitaliserendahkiiin mii 2017 ovddii lea biddjon 10, geahča Meroštanregeliid § 2-1-5.

312 poasta

Viessosadjeláigolága árabut nuppástusa mielde adno viesso ja joavdoopmodagaid viessosajiid láigolaš dego vuoigatvuođa oamasteaddjin ja galgá dán ovddas opmodatvearu huvvot. Láigolaš galgá opmodatvearu huvvot eanaláigodivada kapitaliseren gáibádusa ovddas iige láigovuoigatvuođa ovddas. Go opmodatárvvu meroštallan lea goappašiid háviid dat seamma, de galgá submi meroštallot nugo rávvejuvvon vulobealde.

313-315 poasttat

Dáid poasttaide čállo kapitaliserjuvvon opmodatárvu daid vuoigatvuođaide mat laktásit vuovdeopmodahkii. Opmodatárvvut meroštallojit nu ahte brutto láigoboađut geardduhuvvojit kapitaliserendahkiiin. Vuoigatvuođačorgi láigoboahtu dat dušše galgá leat mielde meroštallamis. Eará addosiid (ofelastin, láigohit fatnasa, beatnaga, idjadanbáikki jna.) máksu ii galgga leat mielde. «Brutto» oavvvilduvvo ahte hálddašangolot eai galgga das gessot.

Láigohuvvon čievravieččahaga, geađgeroggama ja sullasaččaid árvobidjamis, čujuhuvvo Vearrodirektoráhta cealkámuššii geardduhuvvon «Dommer, uttalelser mv. i skattesaker og skattespørsmål» 1983, 773 siiddus.

316 poasta

FUOM: Dán poastta submái addo 10 proseantta opmodathálbbideami vearromeroštallamis.

316 poastta submi čállo ovttalbmofitnodaga ovddas boahto- ja opmodatvearu vearrodieđáhusa 4.5.4 postii. Ovddasvástideaddji fidnut (ANS/DA/ vuovdeovttasoaamastus) čállet submi fidnodieđáhusa 512 postii. Oasusfidnut fertejit laktit supmi boahto- ja opmodatvearu vearrodieđáhusa 401 D postii.

XIV. Boazodoallu - rehketdoallooassi

Dása čállo bajásbidjan mii čájeha boazodoalloealáhusa doallobohtosa ja boazodoallogessosa meroštallama.

322 poasta

Dán postii čállojit visot boađut bohccos reidejuvvon buktagiin, ja bohccos ráhkaduvvon oalgebuktagiin oktan dujiiguin. Boahtu njuovvanbohccuid vuovdimis ja oalgebuktagiin njuovhagaide ja oastiide, eai fáttmastuvvo dán postii ja čállojit 321 postii.

328 poasta

Doallogoluid submi gessosa maŋgil, ovdanbohtá dán poasttas boazoealáhusa čielga doalloboađus.

329 poasta

Dás gessojit kapitálaboadahtu ja lasihuvvojit kapitálagolot mat leat mielde doallobohtosis, muhto mat eai galgga váldot mielde gaskamearre- meroštallamis.

330 poasta

Poasta guoská sidjiide guđet atnet Ealáhusdieđáhus 1. Dán poasttas ferte danne geassit/lasihit daid supmiid mat leat čállon 3890 ja 7890 poasttaide.

331 poasta

Go vearromáksi addá ealáhusdieđáhus 2, de galgá dát poasta adnot divvun dihtii erohusaid gaskal rehketdololaš ja verolaš árvvuid, máhcahan dihtii reanttuid mat ealáhusdieđáhussii leat čállon, divvun dihtii vearuhis boađuid/ geasusvuoigaduvvoma haga goluid jna.

332 poasta

Dán poastta submi sirdo 345 postii gaskamearremeroštallamii.

333 poasta

Dása čállojit liigudeamit ja atnuiváldimat boazodoalliid heaittihan- ja nuppá- stuhttinfondii/ -foanddas. Atnuiváldimiid ja ruhtabidjamiid erohus mii bohtá ovdan 333 poasttas, sirdo RF-1175 0402 poastta C kolonnii, (dahje RF-1167 0402 poastta C kolonnii). Jus atnuiváldin lea stuorámus, de šaddá divvunpoasttas lasáhus. Jus liigudeapmi/ ruhtabidjan lea stuorámus, de šaddá divvunpoasttas geasus.

Boazodoallogeasus

Geasus meroštallo seamma regeliid mielde go eanadoallogeasus, geahča «Oktasaš regelat eanadoallogessosii, boazodoallogessosii ja ráktogessosii» vulobealde. Gessosii leat vel biddjon gustojeaddji máksomearit.

FUOM! Boazodoallogessosa vuođus eai galgga váldot mielde passiivva kapitálaboadahtu/-golot ja vuoito- ja massinkonttu supmit mat dán ealáhussii laktásit, vrd. 329 ja 330 poasttaide.

334 ja 335 poasttat

Dás čájehuvvo boazodoallogessosa meroštallan. Dát sirdo boahto- ja opmodatvearu vearrodieđáhusa 3.2.16 postii. Jus gaskamearremerreapmi ii leat álggahuvvon, de váldo submi mii galgá sirdot 334 postii 332 poasttas.

XV.Boazodoalu ja vuovde- doalu oasusfidnu boađu gaskamearremeroštallan

Vuovde- ja boazodoalloealáhusa doaimma vearrogeatnegas boahtu galgá mearriduvvot gaskamearreboađu vuođu, go eavttut leat devdon. Dál dušše boazodoallu ja oasusfidnut mat vuovddi oamastit sáhttet atnit gaskamearremerreideami. Oasusfidnuide lea 2019 jahki dat maŋimus jahki gaskamearremerredemiin.

Gitta 2019 boahtojagi rádjai sáhtta gaskamearremerrediid boazodoallo- ja vuovdedoalloboađu ANS/ovttasoaamastus sierra skovis (RF-1220).

345 poasta

Dása čállo maŋemuš boahtojagi doalloboađus (earret kapitálapoasttat) mat váldojit vuovdedollui ja boazodollui 274/332 poasttain bajábealde.

347 poasta

Dás ovdanbohtá boazodoalu meroštallon gaskamearreboahtu.

348 poasta

Dása čállo boazodoalu divvojuvvon doalloboađus, mii váldo 345 poasttas

349 poasta

Dás ovdanboahhtá boazodoalu jahkeboadū ja gaskemearreboadū erohus, maid ferte divvut ealáhusdieđáhusas vai sáhtttá mearridit vearrogeatnegas boadū. Submi sirdo RF-1175 0402 poastta C kolonnii (dahje RF-1167 0402 poastta C kolonnii).

350 poasta

Dás ovdanboahhtá vuovdedoalu meroštallon gaskemearreboahhtu.

351 poasta

Dása čállo vuovdedoalu divvojuvvon doalloboadūs, mii váldo 345 poasttas.

352 poasta

Poasta ii gusto oasusfidnuide.

Jus eanadoallogessosa vuodū galgá lasihuvvot boahtosupmiin vuovdedoalus (biomássa-/muorrabuvttadeamis), de čállo 270 poastta submi dán postii.

353 poasta

Dás ovdanboahhtá dat divvun mii galgá čállot RF-1175 040C postii (dahje RF-1167 0402C postii).

XVI. Eanadoallu/šaddogárdi/návddit - rehketdoallooassi, ja eanadoallogessosa vuodū

Sadji galgá devdot vaikke ii gáibitge eanadoallogessosa.

Guđet gáibidit eanadoallogessosa, galget merket 439 ja 440 poastta gažaldagaide.

411 – 429 poasttat

Dása čállo e/š/n brutto doalloboadūid bajásbidjan (ealáhusdieđáhusa 3000 – 3900 poasttat) mas leat ollislaš doallogolut gesson – mii dagaha 429 poastta doallobohtosa. Dát lea vuodūn go galgá meroštallat eanadoallogessosa.

Eanadoallogearas

Dábálaš boadū meroštallamis sáhtttá addot eanadoallogearas eanadoalu, šaddogárdi, návdealáhusa ja honnetbuvttadeami positiivva ealáhusboadūs.

Eanadoallogearas ii addo vuovdedoalu ja boazodoalu boadūs. Gessosa birra boazodoalu ealáhusdoalliide, geahča vulobealde.

Gáibiduvvo ahte guhte lea vuoigaduvvon eanadoallogessosii bajábealde namuhuvvon ealáhusain, jođiha dán doaimma nu ahte buvttada ja jođiha viehka olu iežas buktagiid.

Geasus lea doalloovttadahkii gullevaš. Daid háviid go doalloovttadagas leat moadde doalu, addo dušše okta geasus. Gos moadde

doalli, main juohkehaš oamasta iežas doalloovttadaga, jođihit muhtinlágan ovttasdoaluid, addo okta geasus juohke doallái. Makkár boadū addet eanadoallogessosii vuoigatvuodá, leat dat mat fátmastuvvojit Finánsadepartemeantta vearrólága lánkaásahusa § 8-1 B oasis. Dás leat mielde vel «eará ealáhusdoaimma» boadū, go bruttogálvuotjuhtu ii leat badji 30 000 kr. Go eavttut muđui leat devdon, de gullet dán vuđui dat kapitálaboatutge mat dábálaččat čállojuvvo ovddeš eanadoallogessosii.

Vai galgá leat vuoigaduvvon gessosii, de ferte doalli 2017 boahtojagi badjel bealis leat ássan doalloovttadagas. Beroškeahhtá ássangáibádusas, addo eanadoallogearas vearrómáksái guhte jođiha honnetbuvttadeami dahje návdebiebma ealáhusain, jus dat eará eavttut leat devdon.

Erenoamáš háviid buolvamolsumiid oktavuodas - mas nuorat geardi lea váldán badjelas doalu - sáhtttá addit sierralobi ássangáibádusas. Lihttoláigolaččatge guđet eai sáhte ássat doalus, sáhttet oazžut sierralobi ássangáibádusas. Vuoigaduvvon olmmoš ferte ankke ássat govtolaš lahka doalloovttadaga (vuollil 20 km adno álo «govtolaš lahkan»).

«Ráktogearas»

Jus dus lea ealáhusboahhtu ráktobuvttadeamis Finnmárkkus dahje Gálssa, Návuona, Gáivuona, Ivvgu, Ráissá, Skiervvá ja Omasvuona gielddain Romssa fylkkas, de sáhtttá boadū gáibidit sierra gessosa. Gessosa fertet ieš meroštallat ja čállit boahhtu- ja opmodatvearu vearrodieđáhusa 3.2.17 postii. Máksomeriid ja eará regeliid birra, geahča vulobealde.

Oktasaš máksomearreregelat eanadoallogessosii ja boazodoallogessosii:

2017 gessosat šaddet 63 500 kr ja 38 proseantta dan boadūs mii mii lea badjel 63 500 kr, gitta alimus gessosii 166 400 kr juohke doalloovttadaga nammii.

Ráktogessosii gustojit dát máksomearit:

2017 gessosat šaddet 54 200 kr ja 32 proseantta dan boadūs mii mii lea badjel 54 200 kr, gitta alimus gessosii 142 000 kr juohke doalloovttadaga nammii.

Ii sáhte addit eanet go ovttá gessosa juohke vearrómáksi nammii. Go vearrómáksi jođiha eanet go ovttá

daid ealáhusain eanadoallu, boazodoallu ja ráktobuvttadeapmi, de galget gessosat merostallot juohke ealáhusii. Vearrómáksái guđes lea gáibádus eanet go ovttá daid gessosiin, sáhtttá addit eanemustá 166 400 kr gessosiin.

Oppalaččat:

Gessosat sáhttet dušše vuolidit dáid doaimmaid boadū nollii. Jus dákkár doaimma boahhtu lea omd. 14 000 kr, de šaddá geasus 14 000 kr.

Dat doaibma mii vuoigadahtttá gessosa, ferte leat jođihuvvon badjel beali boahtojagis. Guđet juogadit dan ealáhusa boadū ja addet oktasaš ealáhusdieđáhusa, galget juogadit gessosa gaskaneaset seamma goris go sin boadū leat. Eanadoallogessosii lea doarvái ahte okta dain lea logahallon ássamin doalloovttadagas, vrd. ovdda-bealde.

FUOM! Boazodoallogessosa ja «ráktogessosa» vuodū meroštallamis, eai galgga dáid ealáhusaide gulli passiivva kapitálaboatut váldot mielde.

Eanadoallogessosa meroštallan 430 - 436 poasttat

Dása čállojit dat poasttat mat lassin doallobohtosis gullet vel eanadoallogessosa meroštallanvuđui.

431 ja 432 poasttat

Dása čállojit kapitálaboatut/-golut mat eai leat doallobohtosis, muhto mat laktásit eanadollui.

433 poasta

Fáltá sáhttet guđet dan dáhttot, váldit vuovdedoalu biomássa-/muorrabuvttadeami dahje eará ealáhusa šablongameroštallon boadū eanadoallobohtui, lasihan dihtii eanadoallogessosa vuodū. Guđet dán boadū sirdet vuovdedoalus, galget submit váldit RF-1177 «Eanadoallu» skovi 523 dahje 270 poasttas. Geahča 270 poastta bagadusa.

Dat submi mii galgá sirdot, ii galgga leat eanemustá 55 proseantta doaimma brutto buvttadanboadū. Submi čállo ealáhusdieđáhusa 0402 postii C kolonnii eanadoalus positiivva ovdamerkestagain.

Boahhtu dan ealáhusas mas biomássaboahhtu sirdo, ferte vuoliduvvot vástideaddji ealáhusdieđáhusa 0402 poastta C kolonnas.

434 poasta

Go vearrómáksi addá ealáhusdieđáhus 2, de galgá dát poasta adnot divvun dihtii erohusaid gaskal rehketdololaš ja verolaš árvvuid, máhcahan dihtii reanttuid mat ealáhusdieđáhusii leat

čállon, divvun dihtii vearuhis boađuid/
geasuvuoigaduvvoma haga goluid jna.

435 poasta

Dás ovdanboahhtá ollislaš ealáhus-
boahhtu eanadoalus/šaddogárddis/
návdealáhusas/honnetbuvtta-
deamis, mii lea eanadoallogessosa
meroštallanvuodus mielde.

436 poasta

Jus leat ovttasdoalu/ANS/DA oassálasti
eanadoalus dahje návdealáhusas ja
dus lea eanadoallogessosii gáibáduš,
de galgá dása čállot dat oassi
eanadoallogessosa meroštallanvuodus
mii laktásuvvo fidnui. Submi váldo
«Oassálastidiedáhusa» RF-1221, 1155
poasttas minus 1156 poastta. Dárkilat
vuodđomeroštallama birra, geahča
«Oassálastidiedáhusa» RF-1222
bagadusa.

ANS/DA ovttasdoalu oasálasti,
guđes lea eanadoallogessosii
gáibáduš, muhto guhte ii atte sierra
ealáhusdiedáhusa ja RF-1177,
meroštallá iežas gessosa dan vuodul
mii boahhtá ovdan «Oassálastidiedáhusa»
RF-1221 1155 poasttas.

437 poasta

Dás ovdanboahhtá eanadoallogessosa
ollislaš meroštallanvuoddu.

438 poasta

Dása čállo meroštallon eanadoal-
logeasus. Poastta galgá deavdit
dušše go eavttut leat devdon, geahča
ovddabealde «Eanadoallogebasus»
bajilčállagis.

439 poasta

Vai sáhtta deavdit 438 poastta
«Meroštallon eanadoallogebasus», de
ferte leat vástidan «Jo» 439 poastta
goappašiid dárkkistangažaldagaide.
Ássanáiggi eavttut soitet leat devdon
jus buolvamolumis leat váldán badje-
lasat opmodaga, muhto it ieš vuos ása
doalus. Sáhtát dasto lihttoláigolažžan
deavdit ássanáiggi gáibáidusaid, jus it
sáhte ássat opmodagas, go lihttoláigo-
headdji das ássá.

440 poasta

Dás galgá vástidit leago eanadoalu/
gilvvagárddi/návddiid boahhtu mii galgá
leat eanadoallogessosa vuodđun 437
poasttas, vásttolaš fidnus mas leat
okta oktašas doalloovttadat. Oktasaš
doalloovttadat mearkkaša ahte
ovttadagas eanemustá sáhtta olahit
ovtta eanadoallogessosa, mii galgá
oassálastiid gaskkas juogaduvvot.
Beallelaččat guđet goappašagat gáibi-
deaba eanadoallogessosa ferteba dása
russet «juo».

XVII. Sierra gessosiin beallelašjuohkin

Guđet gáibidit dáid gessosiid juohkit
beallelaččaid gaskkas, fertejit
deavdit sajiid ja čállit supmiid iežaset
vearrodiedáhusa guoski poasttaide.
Eanadoallogebasus čállo boahhtu- ja
opmodatvearu vearrodiedáhusav 3.2.15
postii. Boazodoallogebasus 3.2.16 postii.

XVIII. Diedut vuottu birra realiseredettiin dábalaš eanadoalu dahje vuovdedoalu mii vearrolága § 12-11 (4) mielde ii galgga leat meroštallon personboadus.

Boahhtojagi 2016 rájes ii galgga vuoi-
tu realiseremis dábalaš eanadoalu
ja vuovdedoalu, leat ovttalbmofit-
nodaga personboahhtovuodus mielde,
vearrolága ođđa § 12-11 njealját
lađđasa mielde.

Vuoitu vuovdimis dábalaš eanadoalu
dahje vuovdedoalu maid lea háhkan
ovdal ođđajagimánu 1.b. 2016, galgá
leat personboadus meroštallanvuodus
mielde, vaikke muhtin oassi vuottus
mearriduvvo áiggi dáfus manjelat.
Vuoitu vuovdimis dábalaš eanadoalu
dahje vuovdedoalu viessosaji, mii ii
lean badjel 150 000 kr, vrd. vl. § 12-11
(4) nu go dat čuojai 2015 rádjai, ja mii
lea háhkon ovdal ođđajagimánu 1.b.
2016, ii leat meroštallonvuodus mielde.

450 poasta

Dása čállo(-jit) máksu(-vssut).

451 poasta

Dása čállo opmodaga meroštallon
boahhtiarvu (oktan vej. bajásmud-
demiin).

452 poasta

Dás ovdanboahhtá vuoi-
tu.

453 poasta

Jus vuoi- tu galgá váldot vuoi- ja
massinkonttus (RF-1219), de galgá
skovis addot sierra gáhppálat dán
vuoi- tu ovddas. Vuoi- tu dat oassi mii
dán jagis váldo boahhtun, galgá dán
postii čállot. Jus olles vuoi- tu lea jagis
čállon boahhtun, de dat submi mii lea
452 postii čállon, čállo vel 453 postii.
Submi galgá sirdot Personboadus
meroštallanskovi (RF-1224) 1.6 postii,
ja vuoi- tu gesso de personboahhtu-
vuodus.

XIX.Vuovdedoallu – ovttalbmofit- nodagaid jagáš boadut ja golut

501-502 poasta

Dása čállojit vuovdealáhusa brutto
doalloboadut ealáhusdiedáhusa 3000
ja 3100 poasttain.

504 poasta

Dása váldojit mielde boadut bivddus,
guolástusas, lavdnječuohppamis,
sáttovieččahagain, láigoboaduin,
gahčahatvuoi- gatvuodaid boaduin ja
eará láigoboaduin.
Dákkár boaduid ii sáhte hirsakontui
čállit.

505 poasta

Dása čállo negatiivva saldo boahhtu, mii
lea šaddan dán jagi dahje árabut jagiid.
Boadui ii sáhte čállit hirsakontui. Daid
boahhtojagiin goas a, c, d ja i joavkku
saldo, mearriduvvon vearrolága §
14-42 mielde, lea negatiivva, galgá
boahhtočállit ovttá juogadasa mii
uhcimustá vástida joavkku alimus vuoli-
dahttinmeari.

506 poasta

Dása čállo jagáš vuoi- ja
massinkonttu boahhtu/geasus. Jus
saldo lea positiivva, de galgá saldos
uhcimustá 20 proseantta boahhtočállot.
Jus saldo lea negatiivva, de sáhtta gitta
20 proseantta boahhtočállot. Boahhtu/
geasus ii sáhte čállot hirsakontui.

508 poasta

Geahča 533 poastta bagadusa.

509 poasta

Dán poasttas čállojit ollislaš doallo-
golut.

510 poasta

Jus dán postii čálát maidege, de váru-
t ahte goappašat kolonnat devdojit
seamma supmiin. Supmiin galgá leat
nuppegežiid ovdamerkestat.

523 poasta

Dása čállo geasus jus soaitá sirdit
(fálta) sjablonmeroštallon boadui
biomássa-/muorabuvttadeamis vuovd-
edollui, vai lasiha eanadoallogessosa
vuodui. Sjablonmeroštallon boahhtu
maid sáhtta sirdit, galgá eanemustá
meroštallot muora/biomássa
buvttadeamis 55 % bruttoboadus.

FUOM: Vástideaddji submi galgá
lasihuvvot ealáhusdiedáhusii 1
(RF-1175) 0402 C postii eanadoalu
ovddas.

526 poasta

Dása sáhtta čállit supmi dušše jus 525
poasttas lea badjebáza.

XX Hirsakontu (ovttaolbmofitnodagaide)

532 poasta

Dán poasttas galgá 2017 boahtojagis leat nolla, go hirsakonttu ortnet lea ođas.

533 poasta

Vearrolága čuovvovaš sirdonjuolggadusat gustojit 2017 ovddas.

Jus daid gitta njeallje maŋimus jagi duohta vuovdedoalloboađuid submi, nugo dat lea vearuhuvvon gaskamearremearrideamis, lea vuollelat go duohta vuovdedoalloboađuid submi seamma áigodagas, de galgá gaskamearreerohus váldot 2017 jagi boahtun. Vearromáksi sáhtá válljet čállit gaskamearreerohusa maŋŋil hirsakonttu vuosttas čuoggá, vrd. § 14-81. Jus daid gitta njeallje maŋimus jagi duohta vuovdedoalloboađuid submi,

nugo dat lea vearuhuvvon gaskamearremearrideamis, lea badjelis go duohta vuovdedoalloboađuid submi seamma áigodagas, de galgá gaskamearreerohus váldot 2017 jagi boađu geasusin. Boahtoerohus sáhtá čállot geasusin eará boahtogálduid boađuin, vrd. § 6-3 dahje sirdot ovddos geasusin maŋit jagiid bohtui jus eai leat eará boađut maid vuostá gessosa sáhtá čállit, vrd. § 14-6 vuosttas lađđasa.

FUOM: Ferte divvut iežaskapitála Ealáhusdieđáhusas 1 (RF-1175) dán poastta supmiide.

534 poasta

Dán poastta submi galgá čállot Ealáhusdieđáhusa 1 (RF-1175) 0402 C posttiige.

535 poasta

Dát ovdanbohtá vuovdedoalu jagáš badjebáza, mii ii leat boahtočállon

njuolga boahtojagis, dahje vuovdedoalu jagáš vuollebohtu. Vuoto- ja massinkonttu regelat, vrd. 14-45, gustojit vástideaddji nu guhkás go heive hirsakontui. Jus fitnodat addá ealáhusdieđáhusa 1, de vástida submi ealáhusdieđáhusa 1 7910 postii.

541 poasta

Jus fitnodat addá ealáhusdieđáhusa 1, de vástida submi ealáhusdieđáhusa 1 3910 postii.

XXI. Vuovdedoalu jagáš badjebáza/vuollebáza

552 poasta

Submi mii dása galgá, bohtá ovdan 511, 526 ja 534 poasttaid supmis.

553 poasta

Dás máhcahuvvo submi mii lea sirdon eanadollui 523 poasttas.